

Sygn. akt IV W 793/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSR Tomasz Ładny

Protokolant: Paulina Puzia

Oskarżyciel publiczny: A. N.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 31.01.2018r. i 27.02.2018r.

sprawy

1. **D. K. (1)**, c. W. i D., ur. (...) w W.

oskarżonej o to, że:

I. w dniach 9 i 13 maja 2014 roku w W. w placówce (...) Banku SA przy ul. (...) i przy ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz wspólnie i w porozumieniu z P. M. oraz w celu uzyskania pożyczki, limitu kredytowego oraz karty kredytowej z limitem 1600 zł, doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Bank SA w W. w kwocie 21.317,72 zł w ten sposób, że nie mając zamiaru spłacać pożyczki w kwocie 15217,72 zł, limitu kredytowego w kwocie 6100 zł załączyła do wniosku kredytowego i zawarła umowę pożyczki nr (...), otrzymane od P. M. trzy podrobione przelewy bankowe dokumentujące rzekome jej zatrudnienie w Urzędzie Pracy (...) W. z wynagrodzeniem 2156,16 zł oraz złożyła fałszywe oświadczenie, że jej mąż ma dochód wynoszący 1500 zł miesięcznie, mające istotne znaczenie dla uzyskania kredytu, czym wprowadziła w/w bank w błąd co do wysokości osiągniętego przez nią i męża dochodu i zamiaru spłaty pożyczki, gdyż była osoba bezrobotną, nie posiadająca zdolności kredytowej, a także mąż nie osiągał deklarowanego dochodu, zaś po zawarciu umowy pożyczki i limitu kredytowego, podzielili pomiędzy siebie uzyskaną kwotę 19,938 zł,

tj. o czyn z art. 297§1 kk w zb. z art. 286§1 kk w zb. z art. 270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk

2. **P. M.**, s. R. i B., ur. (...) w K.

oskarżonego o to, że:

II. w dniach 9 i 13 maja 2014 roku w W. w placówce (...) Banku SA przy ul. (...) i przy ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz wspólnie i w porozumieniu z D. K. (1), doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Bank SA w W. w kwocie 21.317,72 zł w ten sposób, że nie mając zamiaru spłacać pożyczki w kwocie 15217,72 zł, limitu kredytowego w kwocie 6100 zł i zadłużenia z karty kredytowej w celu uzyskania pożyczki, limitu kredytowego oraz karty kredytowej na nazwisko D. K. (1) dostarczył D. K. (1), aby załączyła do wniosku kredytowego nr (...), trzy podrobione przelewy bankowe dokumentujące rzekome jej zatrudnienie w Urzędzie Pracy (...) W. z wynagrodzeniem 2156,16 zł, mające istotne znaczenie dla uzyskania kredytu, czym wprowadzili w/w bank w błąd co do wysokości osiągniętego przez nią dochodu i zamiaru spłaty pożyczki, limitu kredytowego i zadłużenia z karty kredytowej, a następnie podzielili pomiędzy siebie kwotę uzyskanego kredytu i limitu kredytowego w łącznej wysokości 15.938 zł oraz wyłudził kwotę 2271,24 zł z tytułu używania karty kredytowej D. K. (1) w okresie od 30 maja 2014r. do dnia 3.10.2014r. na szkodę (...) Bank SA,

tj. o czyn z art. 297§1 kk w zb. z art. 286§1 kk w zb. z art. 270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk

orzeka

Stosując przepisy kodeksu karnego obowiązujące w dacie popełnienia czynu tj. 3.10.2014r.

1. Oskarżonych **D. K. (1) i P. M.** w ramach zarzucanych im czynów uznaje za winnych tego, że w okresie od 9.05.2014r. do 3.10.2014r. wyludzili pożyczkę, limit kredytowy i pieniądze z karty kredytowej na szkodę (...) Banku SA w ten sposób, że w dniach 9 i 13 maja 2014 roku w W. w placówce (...) Banku SA przy ul. (...) i przy ul. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz wspólnie i w porozumieniu doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) Bank SA w W. w ten sposób, że D. K. (1) nie mając zamiaru spłacać pożyczki w kwocie 15217,72 zł, limitu kredytowego w kwocie 6100 zł i zadłużenia z karty kredytowej z limitem 2000 zł w celu ich uzyskania złożyła o nie wnioski w tym banku i załączyła do wniosku kredytowego nr (...) trzy podrobione przelewy bankowe dokumentujące rzekome jej zatrudnienie w Urzędzie Pracy (...) W. z wynagrodzeniem 2156,16 zł a także złożyła oświadczenie o dochodach uzyskiwanych przez swojego męża, mające istotne znaczenie dla uzyskania kredytu, czym wprowadzili w/w bank w błąd co do wysokości osiągniętego przez nią dochodu i zamiaru spłaty pożyczki, limitu kredytowego i zadłużenia z karty kredytowej, czym doprowadzili ten bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pożyczki w kwocie 15.217,72 zł, limitu kredytowego w kwocie 6100 zł i limitu w karcie kredytowej w kwocie 2000 zł działając na szkodę tego banku, tj. czynu z art. 297§1 kk w zb. z art. 286§1 kk w zb. z art. 270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk i za to każdego z nich skazuje, a na mocy art. 286§1 kk w zw. z art. 11§3 kk wymierza im kary po 1 (jednym) roku pozbawienia wolności,

2. Na mocy art. 69§1 i 2 kk i art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawieszają oskarżonym D. K. (1) i P. M. na okres po 3 (trzy) lata tytułem próby,

3. Na mocy art. 46§1 kk orzeka wobec oskarżonych środki karne w postaci obowiązku naprawienia szkody w części zobowiązując ich solidarnie do naprawienia szkody w kwocie 18.275 (osiemnaście tysięcy dwieście siedemdziesiąt pięć) złotych.

4. Na mocy art. 627 kpk zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w kwotach po 1295,25 (tysiąc dwieście [piętnaście i 25/100] złotych w tym po 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłat.

Sygn. akt IV K 793/17

UZASADNIENIE

Wobec złożenia przez obrońcę oskarżonego P. M. wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku jedynie co do kary i środków karnych, Sąd ograniczył zakres uzasadnienia do wyjaśnienia zawartych w nim rozstrzygnięć w przedmiocie sankcji karnej i innych konsekwencji prawnych czynu popełnionego przez ww. oskarżonego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd mając na względzie, że w dniu 1 lipca 2015r. weszła w życie nowelizacja Kodeksu karnego – zgodnie z dyspozycją art. 4 § 1 k.k. – zobowiązany był rozważyć, czy korzystniejszym dla oskarżonego będzie stosowanie przepisów obowiązujących w chwili popełnienia przez niego czynu zabronionego, czy też obowiązujących w chwili orzekania. Uwzględniając okoliczność, że w wyniku nowelizacji wprowadzono surowsze warunki dla zastosowania środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary – dotyczące zwłaszcza wymiaru kary pozbawienia wolności podlegającej zawieszeniu oraz obligatoryjnego charakteru obowiązków nałożonych na oskarżonego w okresie próby – jako względniejsze zastosowano przepisy w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją.

Wymierzając oskarżonemu karę, Sąd kierował się dyrektywami wymiaru kary określonymi w art. 53 k.k.. Za czyn zagrożony ustawowo karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8, Sąd wymierzył P. M. karę 1 roku pozbawienia

wolności uznając, iż będzie ona adekwatna zarówno do stopnia winy oskarżonego, jak i stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu.

Na tak ustalony wymiar kary wpływ miał szereg okoliczności obciążających, w tym zwłaszcza znaczna szkodliwość społeczna popełnionego przez niego czynu, wyrażająca się w wysokości szkody wyrządzonej przestępstwem. Stwierdzić również należy, że oskarżony działał w pełni świadomie; w toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności mogące wskazywać na to, że w inkryminowanym czasie znajdował się w stanie wyłączającym lub znacznie ograniczającym jego poczytalność. Powyższe prowadzi do wniosku, że oskarżony, mając obiektywnie zachowaną możliwość postąpienie zgodnie z prawem, świadomie naruszył porządek prawny. Nadto działanie oskarżonego – podjęte wspólnie i w porozumieniu z D. K. (2) – objęte było zamiarem bezpośrednim. Oskarżony działał bowiem metodycznie i z premedytacją, w wykonaniu z góry obmyślonemu planu, do którego realizacji zaangażował współoskarżoną. Wzmiankowany sposób działania oskarżonego prowadzi do wniosku, że ww. usiłował odsunąć od siebie niebezpieczeństwo poniesienia odpowiedzialności za czyn, którego się dopuścił, co czyni jego zachowanie jeszcze bardziej nagannym. W świetle powyższego, zdaniem Sądu tylko wymierzona oskarżonemu kara 1 roku pozbawienia wolności będzie karą adekwatną w zakresie osiągnięcia celów prewencji indywidualnej, jak i generalnej, a nadto sprawiedliwą w odczuciu społecznym. Kara grzywny czy ograniczenia wolności byłyby natomiast sankcjami zbyt łagodnymi rodzajowo.

Jako okoliczność łagodzącą Sąd potraktował natomiast przyznanie się oskarżonego do winy. Powyższe wskazuje na to, że ww. rozumie naganność swego postępowania i jego gotów ponieść jego negatywne konsekwencje. Jak zaś wskazuje się w orzecznictwie, słusznym jest by łagodzić karę sprawcy, który przyznaje się do przestępstwa i żałuje jego popełnienia. Tak czyniąc, sprawca sam się potępia, a przez to zapowiada, że chce się poprawić; przejawia osiągnięcie co do niego jednego z celów postępowania, jeszcze przed prawomocnym zakończeniem postępowania. Nadto Sąd miał na uwadze, że P. M. nie był jak dotąd karany, co pozwala sądzić, że czyn przez niego popełniony mimo wszystko miał charakter incydentalny. Niniejsze postępowanie uzmysłowi zaś oskarżonemu nieopłacalność podobnych zachowań w przyszłości.

Z uwagi na powyższe, w stosunku do oskarżonego Sąd uznał za wystarczające orzeczenie wobec niego kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Zdaniem Sądu właściwości i warunki osobiste oskarżonego uzasadniają przekonanie, że mimo niewykonywania kary, będzie on przestrzegał w przyszłości porządku prawnego, a w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa. P. M., pomimo okoliczności i charakteru popełnionego przestępstwa nie jest osobą zdemoralizowaną w stopniu, który uzasadniałby orzeczenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Na obecnym etapie możliwa jest zaś skuteczna resocjalizacja oskarżonego w warunkach wolnościowych. Oskarżony jest osobą młodą, dopiero wchodzącą w dorosłość. Obecnie prowadzi ustabilizowany tryb życia, stąd Sąd postanowił dać mu szansę poprawy jego postępowania uznając, iż w przypadku oskarżonego istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna, co do przestrzegania przez niego porządku prawnego w przyszłości. Zdaniem Sądu, orzekanie bezwzględnej kary pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu właściwości osobistych oskarżonego, w tym zwłaszcza jego dotychczasowej niekaralności, stanowiłoby rażącą i nadmierną dolegliwość w stosunku do popełnionego przez niego czynu. Niemniej jednak oskarżony winien pamiętać, że w przypadku naruszenia warunków okresu próby, Sąd może zarządzić wobec niego wykonanie kary warunkowo zawieszanej.

W ocenie Sądu, wyznaczony oskarżonemu 3-letni okres próby będzie wystarczający dla zweryfikowania pozytywnej prognozy kryminologicznej, którą Sąd wiąże z osobą oskarżonego, a jednocześnie na tyle długi, że umocni go w prezentowaniu postawy zgodnej z prawem. Jednocześnie jednak, mając na względzie ciężar gatunkowy popełnionego przez oskarżonego przestępstwa stwierdzić należy, że krótszy okres próby mógłby poddać w wątpliwość efektywność kary pozbawienia wolności z warunkowym zamieszczeniem i kazać rozważać możliwość orzeczenia takiej kary bez warunkowego zawieszenia, co z pewnością nie byłoby korzystne dla oskarżonego.

Biorąc pod uwagę okoliczność, iż na skutek zachowania oskarżonego została wyrządzona szkoda majątkowa w majątku pokrzywdzonego (...) S.A., zaś roszczenia wynikające z popełnienia przestępstwa nie były przedmiotem innego postępowania, ani prawomocnie o nich nie orzeczono, Sąd uwzględnił złożony w toku postępowania wniosek

Prokuratora (k. 370) i na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego, solidarnie ze współoskarżoną D. K. (1), środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 18.275 zł. Jakkolwiek przepisy prawa karnego materialnego nie zawierały przed dniem 1 lipca 2015 r. żadnych szczegółowych reguł odnoszących się do sposobu orzekania w przedmiocie ww. środka karnego, wskazać należy iż odpowiednie zastosowanie znajdowały w tym zakresie przepisy Kodeksu cywilnego oraz jednocześnie zasady wymiaru kary opisane w art. 53-55 k.k. W świetle powyższego, Sąd nie miał żadnych wątpliwości, iż obowiązek naprawienia szkody spoczywał na wszystkich osobach, które przyczyniły się do jej wyrządzenia, przy czym winien być orzekany z uwzględnieniem stopnia, w jakim każdy ze sprawców przyczynił się do jej ostatecznych rozmiarów (choć od zasady tej istnieje pewne odstępstwo, do którego Sąd odniesie się w dalszej części rozważań, albowiem znajduje ono zastosowanie w sprawie niniejszej).

Mając powyższe na względzie, w pierwszej kolejności przypomnieć należy wiodący charakter roli, jaką oskarżony P. M. odegrał w popełnionym przestępstwie. Jakkolwiek bowiem z poczynionych ustaleń faktycznych wynikało, iż to D. K. (1) zawarła na swoje dane umowę pożyczki gotówkowej, limitu kredytowego i karty kredytowej, to jednak stwierdzić należy, że stało się to za namową oskarżonego, który nie tylko znalazł odpowiednią placówkę, w której możliwe było uzyskanie wsparcia finansowego przez współoskarżoną, ale również dostarczył jej niezbędne co tego celu dokumenty. W związku z popełnieniem przestępstwa oboje oskarżeni odnieśli określoną korzyść majątkową, albowiem podzielili się środkami pieniężnymi wyłudzonymi wskutek zaciągnięcia pożyczki, przy czym oskarżony przysporzył dla siebie większą ich część. Dodatkowo oskarżony korzystał z karty kredytowej wystawionej na dane współoskarżonej. W świetle powyższego, Sąd nie miał żadnych wątpliwości, iż obowiązek naprawienia szkody powinien obciążać oboje oskarżonych. Wyżej wymienieni dopuścili się bowiem przestępstwa w warunkach współsprawstwa; ich wspólne, objęte porozumieniem działania łącznie doprowadziły do realizacji wszystkich znamion czynu zabronionego.

Decydując o sposobie orzeczenia omawianego środka karnego, Sąd uwzględnił ogólnie przyjęte stanowisko judykatury, zgodnie z którym w sytuacji, gdy zobowiązanych do naprawienia szkody jest kilkoro sprawców, można nałożyć na nich obowiązek spłaty w częściach, jeżeli taki sposób orzeczenia środka karnego miałby zabezpieczyć interes pokrzywdzonego i zrekompensować mu w ten sposób całą szkodę. Jeśli natomiast istnieje wątpliwość co do realności uzyskanego odszkodowania od każdego ze sprawców, wówczas konieczne jest nałożenie na nich solidarnego obowiązku zapłaty. Zdaniem Sądu, taka właśnie sytuacja ma miejsce w sprawie niniejszej. Wskazać bowiem należy, iż od chwili popełnienia przestępstwa minęły ponad 3 lata, mimo to oskarżeni nie uregulowali zadłużenia wynikającego z tytułu zaciągniętych zobowiązań. Wpłaty dokonywane dotychczas na poczet wymagalnych rat pożyczkowych pokryły zaledwie niewielką ich część. W ocenie Sądu zachowanie oskarżonych świadczy o tym, iż nie dają oni gwarancji spłaty całej wyrządzonej szkody w przypadku, gdy Sąd orzekłby obowiązek z art. 46 § 1 k.k. w częściach, co do każdego z nich. Z uwagi na powyższe, celem zabezpieczenia interesu prawnego pokrzywdzonego, niezbędne było orzeczenie wzmiankowanego środka karnego solidarnie. Przyjęte przez Sąd rozwiązanie uzasadnione jest okolicznościami sprawy i w żaden sposób nie narusza zasady indywidualizacji kary. Po pierwsze bowiem, omawiany środek karny został wymierzony obok kary zasadniczej, niejako dla jej wzmocnienia. Po wtóre, w przypadku wykonania zobowiązania przez jednego z oskarżonych w całości, przysługiwać mu będzie względem drugiego roszczenie regresowe.

Wysokość szkody podlegającej naprawieniu Sąd ustalił w oparciu o informację od pokrzywdzonego datowaną na dzień 01.02.2018r. (k. 375). Obejmuje ona zarówno wysokość kapitału pozostającego do spłacenia, jak i odsetek wynikających z zawartych umów. Uwzględniając zmienność tej kwoty, wynikającą ze zmieniających się odsetek i czas, jaki upłynął pomiędzy wyrokowaniem a datą sporządzenia tej informacji, Sąd uznał za uzasadnione orzeczenie obowiązku naprawienia szkody w części poprzez uiszczenie na rzecz pokrzywdzonego kwoty 18.275 zł. Jednocześnie Sąd wskazuje, iż w sytuacji gdy orzeczony obowiązek naprawienia szkody nie pokrywa wartości całej szkody, pokrzywdzony może dochodzić dodatkowych roszczeń w postępowaniu cywilnym, co wynika wprost z treści art. 415 § 2 k.p.k.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych i zasądził od oskarżonego P. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.295,25 złotych - stanowiącą równowartość połowy wygenerowanych kosztów procesu - w tym kwotę 180 zł tytułem

opłaty. W sprawie nie zaistniały bowiem podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową lub wysokość dochodów. Za zwolnieniem oskarżonego od kosztów postępowania nie przemawiały także względy słuszności.